

Категорія справи № 922/2397/18: **Господарські справи (до 01.01.2019); Старі категорії; Майнові спори; Розрахунки за продукцію, товари, послуги; Інші розрахунки за продукцію.**

Надіслано судом: **28.11.2018**. Зареєстровано: **28.11.2018**. Оприлюднено: **29.11.2018**.

Дата набрання законної сили: **18.12.2018**

Номер судового провадження: **не визначено**



ГОСПОДАРСЬКИЙ СУД ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Держпром, 8-й під'їзд, майдан ОСОБА_1, 5, м. Харків, 61022,

тел. приймальня (057) 705-14-14, тел. канцелярія 705-14-41, факс 705-14-41

РІШЕННЯ

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

"20" листопада 2018 р.м. ХарківСправа № 922/2397/18

Господарський суд Харківської області у складі:

судді Прохорова С.А.

при секретарі судового засідання Яковенко Ю.В.

розглянувши в порядку загального позовного провадження справу

за позовом Товариства з обмеженою відповідальністю "АЛАВІЯ ГРУП", 01001, м. Київ, вул. Михайлівська, буд. 24А, код 39884302 **до** Приватного підприємства "КАРГО ТРЕНД", 61166, м. Харків, вул. Бакуліна, буд. 11, кімн.4-48А, код 38136797 **про** стягнення коштів за участю представників:

позивача - ОСОБА_2 за довіреністю № 73/1 від 06.05.2018

відповідача - ОСОБА_3 директор

свідка ОСОБА_4

ОБСТАВИНИ СПРАВИ:

Товариство з обмеженою відповідальністю Алавія Груп (позивач) звернулось до господарського суду Харківської області з позовною заявою в якій просить стягнути з Приватного підприємства Карго Тренд (відповідач) на користь позивача безпідставно отримані кошти у розмірі 188 286 грн. 12 коп. та судові витрати зі сплати судового збору у розмірі 2824 грн. 29 коп.

Відповідно до протоколу автоматизованого розподілу судової справи між судьями від 30.08.2018 року, для розгляду справи було визначено суддю Прохорова С.А.

Ухвалою господарського суду Харківської області від 31.08.2018 року позовну заяву прийнято до розгляду, відкрито провадження у справі та призначено підготовче засідання на 20 вересня 2018 року о 12 год. 15 хв.

В підготовчому судовому засіданні без виходу до нарадчої кімнати судом було постановлено ухвалу із занесенням її до протоколу судового засідання від 20.09.2018 про відкладення підготовчого засідання на 10.10.2018 року о(б) 12:30.

Відповідачем надано відзив на позовну заяву (вх. № 28969 від 05.10.2018) до якого відповідачем додано заяву свідка - ОСОБА_4.

Ухвалою суду від 10.10.2018 було продовжено строки підготовчого провадження по справі.

Ухвалою суду від 06.11.2018 було закрито підготовче провадження та призначено справу до розгляду по суті на 20.11.2018.

Ухвалою суду від 06.11.2018 було викликано в судові засідання в якості свідка ОСОБА_4.

20.11.2018 позивачем було подано до суду клопотання (вх. № 32637) про долучення доказів, в якому він просить суд долучити до матеріалів справи заяву свідка від 19.11.2018.

Ухвалою суду від 20.11.2018 вказане клопотання позивача було залишено без розгляду.

Представник позивача в судовому засіданні підтримав позовні вимоги в повному обсязі.

Представник відповідача в судовому засіданні проти позову заперечував.

В судовому засіданні 20.11.2018 були надані пояснення.

Згідно із ст.129 Конституції України однією з засад судочинства є змагальність.

За змістом ст. 13 Господарського процесуального кодексу України (в редакції, яка набула чинності 15.12.2017р.) встановлений такий принцип господарського судочинства як змагальність сторін, згідно з яким судочинство у господарських судах здійснюється на засадах змагальності сторін. Учасники справи мають рівні права щодо здійснення всіх процесуальних прав та обов'язків, передбачених цим Кодексом. Кожна сторона повинна довести обставини, які мають значення для справи і на які вона посилається як на підставу своїх вимог або заперечень, крім випадків, встановлених законом. Кожна сторона несе ризик настання наслідків, пов'язаних з вчиненням чи невчиненням нею процесуальних дій.

Відповідно до ст.74 Господарського процесуального кодексу України кожна сторона повинна довести ті обставини, на які вона посилається як на підставу своїх вимог або заперечень. Докази подаються сторонами та іншими учасниками справи. Суд не може збирати докази, що стосуються предмета спору, з власної ініціативи, крім витребування доказів судом у випадку, коли він має сумніви у добросовісному здійсненні учасниками справи їхніх процесуальних прав або виконанні обов'язків щодо доказів.

За приписом ст. 76 Господарського процесуального кодексу України предметом доказування є обставини, які підтверджують заявлені вимоги чи заперечення або мають інше значення для розгляду справи і підлягають встановленню при ухваленні судового рішення.

Тобто, змагальність полягає в тому, що сторони у процесуальній формі доводять перед судом свою правоту, за допомогою доказів переконують суд у правильності своєї правової позиції. Викладене вимагає від сторін ініціативи та активності в реалізації їхніх процесуальних прав.

В силу вимог ч.1 ст.6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод кожен при вирішенні судом питання щодо його цивільних прав та обов'язків має право на судовий розгляд упродовж розумного строку.

Обов'язок швидкого здійснення правосуддя покладається, в першу чергу, на відповідні державні судові органи. Розумність тривалості судового провадження оцінюється в залежності від обставин справи та з огляду на складність справи, поведінки сторін, предмету спору. Нездатність суду ефективно протидіяти недобросовісно створюваним учасниками справи перепонам для руху справи є

порушенням ч. 1 ст. 6 даної Конвенції (рішення Європейського суду з прав людини від 08.11.2005р. у справі Смірнова проти України).

Обставини справи свідчать про наявність у справі матеріалів достатніх для її розгляду та ухвалення законного і обґрунтованого рішення. Суд приймає до уваги, що сторонам були створені належні умови для надання усіх необхідних доказів, надано достатньо часу для підготовки до судового засідання.

Відповідно до ст. 219 Господарського процесуального кодексу України, рішення у даній справі прийнято у нарадчій кімнаті за результатами оцінки доказів, поданих сторонами та витребуваних судом.

У судовому засіданні 20.11.2018 відповідно до ст. 240 Господарського процесуального кодексу України судом проголошено вступну та резолютивну частини рішення.

З'ясувавши всі фактичні обставини, на яких ґрунтуються позовні вимоги, дослідивши матеріали справи, заслухавши пояснення представників позивача та відповідача та пояснення свідка, всебічно та повно дослідивши надані учасниками судового процесу докази, суд

ВСТАНОВИВ:

Платіжним дорученням №288 від 28.12.2016 ТОВ "Алавія Груп" (позивач) перерахував ТОВ "Карго Тренд" 188 286,12 грн. із призначенням платежу - "оплата за товар згідно рахунку № 1027 від 27.12.2016.

Позивач вказує, що у 2016 році між сторонами велися переговори щодо поставки відповідачем на адресу позивача товару, на підставі яких відповідачем було виставлено рахунок № 1027 від 27.12.2016, а позивачем вказаний рахунок оплачено, однак в подальшому сторонами не було досягнуто згоди щодо умов договору та договір укладено не було.

За таких обставин, позивач зазначає, що кошти були перераховані помилково, про що свідчить той факт, що ніяких договірних чи зобов'язальних відносин між сторонами, які б могли передбачити обов'язок сплати грошових коштів в розмірі 188 286,12 грн. не існувало.

При розгляді справи господарський суд враховує, що частиною 1 статті 11 Цивільного кодексу України визначено, що цивільні права та обов'язки виникають із дій осіб, що передбачені актами цивільного законодавства, а також із дій осіб, що не передбачені цими актами, але за аналогією породжують цивільні права та обов'язки.

Відповідно до статті 509 Цивільного кодексу України, зобов'язанням є правовідношення, в якому одна сторона (боржник) зобов'язана вчинити на користь другої сторони (кредитора) певну дію (передати майно, виконати роботу, надати послугу, сплатити гроші тощо) або утриматися від певної дії, а кредитор має право вимагати від боржника виконання його обов'язку. Зобов'язання виникають з підстав, встановлених статтею 11 цього Кодексу.

У відповідності до пункту 1 частини 2 статті 11 Цивільного кодексу України, підставами виникнення цивільних прав та обов'язків, зокрема, є договори та інші правочини.

Згідно із частиною першою статті 177 Цивільного кодексу України об'єктами цивільних прав є, зокрема, речі, у тому числі гроші.

Відповідно до статті 1212 Цивільного кодексу України особа, яка набула майно або зберегла його у себе за рахунок іншої особи (потерпілого) без достатньої правової підстави (безпідставно набуте майно), зобов'язана повернути потерпілому це майно. Особа зобов'язана повернути майно і тоді, коли підстава, на якій воно було набуте, згодом відпала.

Положення цієї глави застосовуються незалежно від того, чи безпідставне набуття або збереження майна було результатом поведінки набувача майна, потерпілого, інших осіб чи наслідком події.

Положення цієї глави застосовуються також до вимог про: 1) повернення виконаного за недійсним правочином; 2) витребування майна власником із чужого незаконного володіння; 3) повернення виконаного однією із сторін у зобов'язанні; 4) відшкодування шкоди особою, яка незаконно набула майно або зберегла його у себе за рахунок іншої особи.

Відповідно до правової позиції, викладеної у постанові Верховного Суду України від 2 жовтня 2013 року № 6-88цс13, предметом регулювання інституту безпідставного отримання чи збереження майна є відносини, які виникають у зв'язку з безпідставним отриманням чи збереженням майна і які не врегульовані спеціальними інститутами цивільного права.

Об'єктивними умовами виникнення зобов'язань із набуття, збереження майна без достатньої правової підстави виступають: 1) набуття або збереження майна однією особою (набувачем) за рахунок іншої (потерпілого); 2) шкода у вигляді зменшення або незбільшення майна у іншої особи (потерпілого); 3) обумовленість збільшення або збереження майна на стороні набувача шляхом зменшення або відсутності збільшення на стороні потерпілого; 4) відсутність правової підстави для вказаної зміни майнового стану цих осіб.

За змістом частини першої статті 1212 Цивільного кодексу України безпідставно набутим майном є майно, набуте особою або збережене нею у себе за рахунок іншої особи (потерпілого) без достатньої правової підстави, зокрема, внаслідок тих чи інших юридичних фактів, правомірних дій, які прямо передбачені частиною другою статті 11 Цивільного кодексу України. Тобто, відсутність правової підстави означає, що набувач збагатився за рахунок потерпілого поза підставою, передбаченою законом, іншими правовими актами чи правочином.

Судом встановлено, що платіжним дорученням №288 від 28.12.2016 позивач перерахував відповідачу 188 286,12 грн.

Водночас, в матеріалах справи відсутні докази існування між сторонами зобов'язальних відносин, на виконання яких могли бути перераховані ці грошові кошти.

Викладене вище свідчать про відсутність між сторонами договірних зобов'язань, докази протилежного в матеріалах справи відсутні, у зв'язку з чим перераховані позивачем на рахунок відповідача за платіжним дорученням № 288 від 28.12.2016 грошові кошти у розмірі 188 286,12 грн., з урахуванням приписів статті 1212 Цивільного кодексу України, вважаються такими, що безпідставно набуті Товариством з обмеженою відповідальністю "Карго Тренд".

В своєму відзиві на позовну заяву, відповідач заперечує проти позовних вимог вказуючи на те, що між сторонами було досягнуто згоди щодо поставки товару та вказаний товар, а саме, паркет CORA в кількості 55 кв.м. на загальну суму 188 286,12 грн. було поставлено позивачу у травні 2017 року.

Проте, відповідач вказує, що він не може надати суду докази здійснення такої поставки (товарно-транспортну накладну, видаткову накладну та акт приймання-передачі товару), оскільки вони були втрачені 07.08.2018 в підтвердження чого посилається на лист начальника Київського відділу ГУ НП у Харківській області ОСОБА_5 та висновок про результати перевірки від 10.08.2018

Стаття 86 Господарського процесуального кодексу України визначає, що суд оцінює докази за своїм внутрішнім переконанням, що ґрунтується на всебічному, повному, об'єктивному та безпосередньому дослідженні наявних у справі доказів. Жодні докази не мають для суду заздальгідь встановленої сили. Суд оцінює належність, допустимість, достовірність кожного доказу окремо, а також достатність і взаємний зв'язок доказів у їх сукупності.

За приписом статей 76, 77, 78, 79 Господарського процесуального кодексу України, належними є докази, на підставі яких можна встановити обставини, які входять в предмет доказування. Предметом доказування є обставини, які підтверджують заявлені вимоги чи заперечення або мають інше значення для розгляду справи і підлягають встановленню при ухваленні судового рішення. Обставини, які відповідно до законодавства повинні бути підтверджені певними засобами доказування, не можуть підтверджуватися іншими засобами доказування. Достовірними є докази, на підставі яких можна встановити дійсні обставини справи. Достатніми є докази, які у своїй сукупності дають змогу дійти висновку про наявність або відсутність обставин справи, які входять до предмета

доказування. Питання про достатність доказів для встановлення обставин, що мають значення для справи, суд вирішує відповідно до свого внутрішнього переконання.

Належність доказів - спроможність фактичних даних містити інформацію щодо обставин, що входять до предмета доказування, слугувати аргументами (посилками) у процесі встановлення об'єктивної істини. При цьому питання про належність доказів остаточно вирішується судом.

Допустимість доказів означає, що у випадках, передбачених нормами матеріального права, певні обставини повинні підтверджуватися певними засобами доказування або певні обставини не можуть підтверджуватися певними засобами доказування.

Обов'язок доказування та подання доказів відповідно до норм Господарського процесуального кодексу України розподіляється між сторонами виходячи з того, хто посилається на певні юридичні факти, які обґрунтовують його вимоги та заперечення.

Згідно ч. 1 ст. 91 Господарського процесуального кодексу України, письмовими доказами є документи (крім електронних документів), які містять дані про обставини, що мають значення для правильного вирішення спору.

У відповідності до п. 4 ч. 3 ст. 129 Конституції України основними засадами судочинства є змагальність сторін та свобода в наданні ними суду своїх доказів і у доведеності перед судом їх переконливості.

За змістом ст. 13 Господарського процесуального кодексу України встановлений такий принцип господарського судочинства як змагальність сторін, згідно з яким судочинство у господарських судах здійснюється на засадах змагальності сторін. Учасники справи мають рівні права щодо здійснення всіх процесуальних прав та обов'язків, передбачених цим Кодексом. Кожна сторона повинна довести обставини, які мають значення для справи і на які вона посилається як на підставу своїх вимог або заперечень, крім випадків, встановлених законом. Кожна сторона несе ризик настання наслідків, пов'язаних з вчиненням чи невчиненням нею процесуальних дій.

Тобто, змагальність полягає в тому, що сторони у процесуальній формі доводять перед судом свою правоту, за допомогою доказів переконують суд у правильності своєї правової позиції. Викладене вимагає від сторін ініціативи та активності в реалізації їхніх процесуальних прав.

Належність доказів - спроможність фактичних даних містити інформацію щодо обставин, що входять до предмета доказування, слугувати аргументами (посилками) у процесі встановлення об'єктивної істини. При цьому питання про належність доказів остаточно вирішується судом.

Допустимість доказів означає, що у випадках, передбачених нормами матеріального права, певні обставини повинні підтверджуватися певними засобами доказування або певні обставини не можуть підтверджуватися певними засобами доказування.

Обов'язок доказування та подання доказів відповідно до норм Господарського процесуального кодексу України розподіляється між сторонами виходячи з того, хто посилається на певні юридичні факти, які обґрунтовують його вимоги та заперечення.

Надані відповідачем лист начальника Київського ВГУНП в Харківській області та висновок за фактом звернення не може бути прийнятий судом як належний та допустимий доказ поставки на адресу позивача товару або наявності між сторонами здійснених господарських операцій, оскільки не містять інформації щодо обставин, що входять до предмета доказування.

Будь-яких інших доказів, що підтверджували б здійснення господарської операції з поставки товару позивачу, відповідачем надано не було.

Також, суд не приймає в якості належних доказів роздруковку електронної переписки, оскільки до матеріалів справи не надано доказів того, що електронна адреса, зазначена в наданій роздруковці, належить саме позивачу, крім того, з даної переписки взагалі не можливо зробити висновок про обставини, які мають значення для справи.

Крім того, позивач, на підтвердження факту поставки позивачу паркету CORA на загальну суму 188 286,12 грн., посилається на заяву свідка - експедитора ОСОБА_4, вказуючи, що він супроводжував доставку Товару та передавав на підпис первинні бухгалтерські документи позивачу.

Стосовно показань свідка наданих в судовому засіданні, а також заяви цього свідка поданої відповідачем, суд вважає за необхідне зазначити наступне.

Відповідно до ст. 87 Господарського процесуального кодексу України, встановлено наступне, 1. Показання свідка - це повідомлення про відомі йому обставини, які мають значення для справи. Не є доказом показання свідка, який не може назвати джерела своєї обізнаності щодо певної обставини, або які ґрунтуються на повідомленнях інших осіб.

На підставі показань свідків не можуть встановлюватися обставини (факти), які відповідно до законодавства або звичаїв ділового обороту відображаються (обліковуються) у відповідних документах. Законом можуть бути визначені інші обставини, які не можуть встановлюватися на підставі показань свідків.

Сторони, треті особи та їх представники за їхньою згодою, в тому числі за власною ініціативою, якщо інше не встановлено цим Кодексом, можуть бути допитані як свідки про відомі їм обставини, що мають значення для справи.

Показання свідка, що ґрунтуються на повідомленнях інших осіб, не беруться судом до уваги.

Стосовно поданої заяви свідка та показань, наданих в судовому засіданні, суд звертає увагу на наступне.

Згідно заяви свідка ОСОБА_4 зазначає, що експедиторські послуги виконувалися ним для ПП "Карго Трейд", при цьому в судовому засіданні під час допиту, свідок вказав, що замовником доставки товару було ТОВ "Алавія Груп".

Також, під час допиту, свідок вказав на те, що доставка товару здійснювалася зі складу ТОВ "Техно-Логістика" та припустив, що товар, який ним доставлявся належав ПП "Карго Трейд", однак не зміг пояснити суду на підставі чого у нього виникли такі твердження.

Отже, в обставинах, які повідомлені в заяві свідка та в поясненнях свідка в судовому засіданні містяться розбіжності.

Крім того, суд зазначає, що в судовому засіданні, свідок плутався в своїх поясненнях та не міг надати чітких відповідей на запитання щодо обставин спору, не зміг чітко відповісти на поставлені йому питання, вказав, що не є впевненим відносно того, що товар було передано ним саме директору ТОВ "Алавія-груп" - ОСОБА_1

Відповідно до ст. 78 Господарського процесуального кодексу України, достовірними є докази, на підставі яких можна встановити дійсні обставини справи.

Отже, з урахуванням викладеного, суд дійшов висновку, що заява свідка ОСОБА_4 є недостовірним і неналежним доказом у цій справі.

Таким чином, відповідачем, належними та достатніми доказами, не було спростовано обставини, повідомлені позивачем в позовній заяві.

Відповідно до частини 1 статті 1213 Цивільного кодексу України, набувач зобов'язаний повернути потерпілому безпідставно набуте майно в натурі.

Станом на момент вирішення спору суду не було надано доказів, які б свідчили про повернення помилково перерахованих позивачем грошових коштів відповідачу на вище вказану суму.

При цьому, суд ураховує правову позицію, висловлену ЄСПЧ при розгляді справи "Серявін проти України", а саме те, що згідно з усталеною практикою Суду, яка відображає принцип, пов'язаний з

належним здійсненням правосуддя, у рішеннях судів та інших органів з вирішення спорів мають бути належним чином зазначені підстави, на яких вони ґрунтуються. Хоча пункт 1 статті 6 Конвенції зобов'язує суди обґрунтовувати свої рішення, його не можна тлумачити як такий, що вимагає детальної відповіді на кожен аргумент. Міра, до якої суд має виконати обов'язок щодо обґрунтування рішення, може бути різною в залежності від характеру рішення (див. рішення у справі "Руїс Торіха проти Іспанії" від 09.12.1994 р.). Хоча національний суд має певну свободу розсуду щодо вибору аргументів у тій чи іншій справі та прийняття доказів на підтвердження позицій сторін, орган влади зобов'язаний виправдати свої дії, навівши обґрунтування своїх рішень (див. рішення у справі "Суомінен проти Фінляндії" від 01.07.2003 р.). Ще одне призначення обґрунтованого рішення полягає в тому, щоб продемонструвати сторонам, що вони були почуті.

Зважаючи на встановлені факти та вимоги вищезазначених норм, а також враховуючи, що відповідач в установленому порядку обставини, які повідомлені позивачем не спростував, суд дійшов висновку, що позовні вимоги щодо стягнення з відповідача безпідставно отриманих грошових коштів в сумі 188 286,12 грн. обґрунтовані, підтверджуються наявними у матеріалах справи доказами та підлягають задоволенню.

Судовий збір, відповідно приписів ч. 1 ст. 129 Господарського процесуального кодексу України, покладається судом на відповідача.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 124, 129-1 Конституції України, статтями 1, 4, 20, 73, 74, 76-79, 86, 126, 129, 130, 185, п. 2, ст. ст. 236-238 Господарського процесуального кодексу України, суд -

ВИРІШИВ:

Позовні вимоги Товариства з обмеженою відповідальністю "АЛАВІЯ ГРУП" до Приватного підприємства "КАРГО ТРЕНД" задовольнити повністю.

Стягнути з Приватного підприємства "КАРГО ТРЕНД" (61166, м. Харків, вул. Бакуліна, буд. 11, кімн.4-48А, код 38136797) на користь Товариства з обмеженою відповідальністю "АЛАВІЯ ГРУП" (01001, м. Київ, вул. Михайлівська, буд. 24А, код 39884302) 188286,12 грн. безпідставно отриманих коштів.

Судові витрати покласти на відповідача.

Стягнути з Приватного підприємства "КАРГО ТРЕНД" (61166, м. Харків, вул. Бакуліна, буд. 11, кімн.4-48А, код 38136797) на користь Товариства з обмеженою відповідальністю "АЛАВІЯ ГРУП" (01001, м. Київ, вул. Михайлівська, буд. 24А, код 39884302) 2824,29 грн. судового збору.

Видати накази після набрання судовим рішенням законної сили.

Згідно із ст. 241 Господарського процесуального кодексу України рішення господарського суду набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги, якщо апеляційну скаргу не було подано. У разі подання апеляційної скарги рішення, якщо його не скасовано, набирає законної сили після повернення апеляційної скарги, відмови у відкритті чи закриття апеляційного провадження або прийняття постанови суду апеляційної інстанції за наслідками апеляційного перегляду.

Апеляційна скарга відповідно до ст. 256 Господарського процесуального кодексу України на рішення суду подається протягом двадцяти днів з дня складення повного судового рішення.

Апеляційна скарга може бути подана учасниками справи до Східного апеляційного господарського суду через господарський суд Харківської області (п.17.5 Перехідних положень Господарського процесуального кодексу України).

Позивач - Товариство з обмеженою відповідальністю "АЛАВІЯ ГРУП" (01001, м. Київ, вул. Михайлівська, буд. 24А, код 39884302).

Відповідач - Приватне підприємство "КАРГО ТРЕНД" (61166, м. Харків, вул. Бакуліна, буд. 11, кімн. 4-48А, код 38136797).

Повне рішення складено 27.11.2018 р.

СуддяОСОБА_6